
Fundargerð

ÍSLENSKI
LÍFEYRISSJÓÐURINN

Ársfundur Íslenska lífeyrissjóðsins, haldinn miðvikudaginn
24. maí 2023, kl. 17:00 í Landsbankanum, Austurstræti 11,
155 Reykjavík.

Atli Atlason, formaður stjórnar sjóðsins, setti fundinn og bauð fundarmenn velkomna. Hann tilnefndi Braga Gunnarsson lögmann í starf fundarstjóra og var það samþykkt án athugasemda. Bragi tók við stjórn fundarins, þakkaði traustið og tilnefndi Pétur Pétursson sem fundarritara og var það samþykkt án athugasemda.

Fundarstjóri kannaði næst lögmati fundarins. Samkvæmt samþykktum sjóðsins, sbr. gr. 6.1., skal stjórn boða til ársfundar með sannanlegum hætti með þriggja vikna fyrirvara. Fundurinn var auglýstur í Morgunblaðinu 2. maí 2023 og á vef Íslenska lífeyrissjóðsins þann 28. apríl 2023. Fundarstjóri lýsti því yfir að um eðlilega og lögmæta boðun væri að ræða, engar athugasemdir komu úr sal og lýsti fundarstjóri fundinn löglegan.

Var nú gengið til formlegrar dagskrár í samræmi við 6. gr. samþykktu.

Dagskrá fundarins:

1. Skýrsla stjórnar
2. Kynning á ársreikningi
3. Gerð grein fyrir fjárfestingarstefnu sjóðsins
4. Gerð grein fyrir tryggingafræðilegri athugun
5. Kosning aðal- og varamanna í stjórn
6. Kosning endurskoðanda
7. Tillögur um breytingar á samþykktum
8. Laun stjórnarmanna
9. Önnur má

1. Skýrsla stjórnar

Fundarstjóri gaf Atla Atlasyni, formanni stjórnar, orðið og flutti hann skýrslu stjórnar. Hann bauð sjóðfélaga velkomna og þakkaði þeim fyrir að mæta á fundinn. Ræða hans fer hér á eftir:

„Ágætu sjóðfélagar!

Rekstur Íslenska lífeyrissjóðsins gekk bærilega á árinu 2022 miðað við aðstæður, en erfiðar aðstæður á öllum verðbréfamörkuðum settu mark sitt á starf sjóðsins. Það endurspegladist í ávöxtun allra sjóðsdeilda en ávöxtun var með því lakasta sem við höfum séð hjá sjóðnum í seinni tíð. Þrátt fyrir mótdrægni á mörkuðum gekk starf sjóðsins vel og fjölgaði sjóðfélögum í takt við þróun síðustu ára. Hrein eign til greiðslu lífeyris var 138,78 ma.kr., í lok árs 2022 og hafði lækkað um 1,2 ma.kr. á árinu.

Ávöxtun

Nafnávöxtun ávöxtunarleiða sjóðsins var á bilinu – 2,3% til –8,3%. Verðbólga á tímabilinu var um 9,3% og meðaltal hreinnar raunávöxtunar allra leiða var –14,9%.

Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sjóðsins sl. þrjú ár er –0,59%, 1,75% sl. fimm ár og 3,28% sl. tíu ár. Ávöxtun sjóðsins á síðasta ári var eins og áður segir í takt við þróun á mörkuðum en engu að síður veldur þessi niðurstaða áhyggjum.

Tryggingafræðileg staða

Mikil breyting var á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins á milli árunna 2020 og 2021 sem skýrðist af nýjum dánar- og eftirlifendatöflum sem gefnar voru út af fjármála- og efnahagsráðherra í lok árs 2021. Nýju töflurnar byggja á tillögum Félags íslenskra tryggingarstærðfræðinga þar sem grundvallar breyting frá fyrri reiknigrundvelli er að lífslíkur eru nú taldar mismunandi eftir fæðingarári.

Vegna nýrra dánar- og eftirlifendataflna og halla á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins ákvað stjórn að leggja til breytingar á samþykktum og réttinda-töflum í samráði við tryggingastærðfræðing sjóðsins. Á aukaárfundi lífeyrissjóðsins sem haldinn var 10. nóvember 2022, voru breytingar á réttinda-töflum og samþykktum lífeyrissjóðsins samþykktar. Breytingarnar voru síðar staðfestar af fjármála- og

efnahagsráðuneytinu og tóku gildi þann 1. janúar 2023. Helstu breytingar á samþykktum lutu að því að samsetning iðgjalds sem greitt er í skyldulífeyris-sparnað breyttist þar sem hlutur samtryggingar í öllum útgreiðsluleiðum hækkaði.

Tryggingafræðileg úttekt sjóðsins vegna ársins 2022 var unnin af Bjarna Guðmundssyni trygginga-stærðfræðingi. Samkvæmt útreikningum hans eru heildareignir samtryggingadeildar 4,9% lægri en heildarskuldbindingar deildarinnar. Áfallin staða er neikvæð um 4.919,3 m.kr. eða sem nemur –13,3% af áfallinni skuldbindingu. Framtíðarskuldbinding er um 372,3 m.kr. lægri en eignir eða sem nemur 0,7%.

Samkvæmt 39. gr. laga nr. 129/1997, um skyldu-tryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyris-sjóða, má munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga ekki vera meiri en 10%. Sama gildir ef munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Bjarni Guðmundsson tryggingastærðfræðingur sjóðsins fer nánar yfir tryggingafræðilega stöðu sjóðsins hér á eftir.

Rekstur sjóðsins

Að frátaldrí ávöxtun eigna sjóðsins gekk rekstur hans að öðru leyti vel. Sjóðfélögum hélt áfram að fjölga og í lok árs áttu 47 þúsund einstaklingar réttindi í sjóðnum. Virkir sjóðfélagar í árslok 2022, þ.e. einstaklingar sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins á mánuði, voru 21.893 samanborið við 20.286 á árinu 2021 sem samsvarar 7,9% fjölgun á milli ára. Fjöldi virkra lífeyrisþega var 969 talsins á árinu 2022 samanborið við 817 á árinu 2021.

Stjórnin hélt 14 formlega stjórnarfundi á liðnu starfsári auk stefnumótunarfundar stjórnar, ársfundar sem haldinn var í maí og aukaársfundar sem haldinn var í nóvember. Samkvæmt samþykktum Íslenska lífeyrissjóðsins er stjórn sjóðsins skipuð fimm einstaklingum, öllum kosnum af sjóðfélögum sjóðsins. Í varastjórn eru tveir einstaklingar.

Í lok ársfundar 2022 voru aðalmenn í stjórn sjóðsins, auk mín, þau Snorri Ómarsson, Þórir Óskarsson, Erla Ósk Ásgeirsdóttir og Una Eypórsdóttir. Vararmenn voru Guðríður Sigurðardóttir og Valur Ægisson.

Endurskoðunarnefnd

Sérstök endurskoðunarnefnd starfar hjá sjóðnum og er hlutverk hennar m.a. að sinna eftirliti með endurskoðun ársreiknings sjóðsins og að hafa eftirlit með vinnuferlum við gerð reikningsskila. Nefndin skilar skýrslu um sín verkefni til stjórnar en fundir endurskoðunarnefndar voru fjórir talsins vegna starfsársins 2021.

Nefndina skipa Þórir Óskarsson stjórnarmaður, Una Eyþórsdóttir stjórnarmaður og Örn Þorbergsson endurskoðandi og er Þórir formaður nefndarinnar.

Fjárfestingaráð

Á árinu 2020 ákvað stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins að stofna aðra undirnefnd stjórnar, svonefnt fjárfestingaráð, en samkvæmt starfsreglum fjárfestingaráðs er meginhlutverk ráðsins að fylgjast með fjárfestingum sjóðsins og gæta hagsmuna sjóðsins og sjóðfélaga gagnvart þeim aðila sem falið er að annast eignastýringu fyrir sjóðinn. Fjárfestingaráð skipa þau Snorri Ómarsson og Erla Ósk Ásgeirsdóttir stjórnarmenn auk Vals Ægissonar varastjórnarmanns. Formaður er Snorri Ómarsson. Fjárfestingaráð hélt þrjá fundi á árinu 2022.

Endurnýjaður rekstrarsamningur

Í desember sl. var undirritaður nýr rekstrarsamningur á milli Íslenska lífeyrissjóðsins og Landsbankans hf. Fyrri samningur var kominn til ára sinna og nauðsynlegt var að uppfæra ýmis efnisatriði sem ekki var tekið á í eldri samningi, m.a. vegna laga-breytinga og nýrra krafna frá Fjármálaeftirlitinu. Engin breyting var gerð á þóknunum eða árangurs-tengingum frá fyrri samningi.

Samstarf Íslenska lífeyrissjóðsins og Landsbankans hefur verið farsælt og gott um árábil. Sjóðurinn var stofnaður sem séreignarsjóður af forvera Landsbankans, Landsbanka Íslands hf., árið 1990. Í kjölfar lagabreytinga árið 1997 var sjóðnum svo breytt í fullgildan lífeyrissjóð.

Enginn starfsmaður er hjá Íslenska lífeyrissjóðnum en samkvæmt rekstrarsamningi sér bankinn alfarið um rekstur sjóðsins. Sjóðurinn er eftir sem áður

sjálfstæð eining og allir stjórnarmenn hans kosnir af sjóðfélögum á ársfundi. Kostir þessa samstarfs lífeyrissjóðsins og bankans eru margir en með því nær lífeyrissjóðurinn að nýta innviði bankans og þekkingu starfsmanna. Náð samstarf lífeyrissjóðs og banka kann á móti að kalla á hagsmunaárekstra og er stjórn mjög meðvitund um það og leggur áherslu á að viðhalda sjálfstæði sjóðsins. Grunnatriðið í þessu starfi eru hagsmunir sjóðfélaganna sem eru ávallt hafðir að leiðarljósi í daglegu starfi sjóðsins.

Ég vil nota þetta tækifæri til að þakka stjórnar- og nefndarmönnum fyrir samstarfið á liðnu ári.

Að þessu sinni verður kosið um tvo aðalmenn til þriggja ára og einn varamann til þriggja ára. Í framboði til aðalmanna eru Erla Ósk Ásgeirsdóttir og Snorri Ómarsson. Framboðsfrestur aðalmanns er viku fyrir ársfund og þar sem ekki bárust fleiri framboð er ljóst að sjálfkjörið verður í aðalstjórn sjóðsins.

Laun stjórnar

Stjórn sjóðsins telur eðlilegt að stjórnarlaun hækki almennt samhliða þróun launavísitölu og leggur því til að stjórnarlaun verði hækkuð úr 125 þúsund kr. í 136 þúsund kr. á mánuði í takt við almenna launaþróun síðasta árs.

Lokaorð

Ágætu sjóðfélagar, ég hef hér farið yfir helstu þætti í starfsemi stjórnar á árinu 2022.

Framkvæmdastjóri sjóðsins og sjóðstjóri munu hér á eftir fara yfir rekstur sjóðsins árið 2022 og fjárfestingarstefnur fyrir árið 2023 ásamt nánara yfirliti um ávöxtun einstakra leiða.

Að lokum vil ég nota tækifærið og þakka þeim sem hafa starfað með okkur í stjórn sjóðsins, framkvæmdastjóra, áhættustjóra, forstöðumanni stýringa eigna og hans teymi og öðrum, sem komið hafa að rekstri sjóðsins, fyrir vel unnin störf í þágu hans.“

Aðrir tóku ekki til máls undir þessum dagskrárlið.

2. Kynning á ársreikningi

Fundarstjóri gaf því næst Ólafi Páli Gunnarssyni, framkvæmdastjóra sjóðsins, orðið og gerði hann grein fyrir ársreikningi Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2022. Ólafur sagði að ársreikningurinn hefði verið áritaður af óháðum endurskoðanda þann 26. apríl 2023. Framkvæmdastjóri fór yfir yfirlit um breytingu á hreinni eign sjóðsins, efnahagsreikning og sjóðstreymi. Hann fjallaði einnig um vöxt deilda og sögulega raunávöxtun deilda og skiptingu eigna eftir gjaldmiðlum. Í umfjöllun hans fór hann einn-

ig yfir þætti er snúa að umhverfis- og félagslegum þáttum og stjórnarháttum. Í stefnu sjóðsins um sjálfbærni og ábyrgar fjárfestingar væri lögð áhersla á virka upplýsingagjöf um starfsemi og eignasafns sjóðsins, m.a. um sjálfbærni og fjárhagsupplýsingar. Að lokum fjallaði Ólafur um sögulega þróun á eignasafni sjóðsins út frá einkunnagjöf greiningaraðilanna Reitun og MSCI ESG Fund Rating.

Aðrir tóku ekki til máls undir þessum dagskrárlið.

3. Gerð grein fyrir fjárfestingarstefnu sjóðsins

Ólafur Frímann Gunnarsson forstöðumaður Stýringar eigna hjá Landsbréfum, gerði þessu næst grein fyrir fjárfestingarstefnu Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2023. Fjárfestingarstefna ársins 2023 var samþykkt af stjórn sjóðsins í nóvember 2022. Fram kom að stefnan væri mótuð út frá stöðu sjóðsins, aldri sjóðfélaga, markmiðum og áhættuþoli. Stór hluti eigna sjóðsins er í séreignardeildum en sjóðfélagar geta flutt inneign sína á milli ávöxtunarleiða og til annarra vörsluaðila. Þá geti sjóðfélagar tekið út frjálsa séreign í eingreiðslu frá 60 ára aldri en 23% af frjálsri séreign er í eigu sjóðfélaga 60 ára og eldri. Af þessum sökum þarf stórt hlutfall eigna að vera í seljanlegum eignum. Ólafur fór yfir vægi eignaflokka í fjárfestingarstefnunni en fram kom að engin breyting hefði verið gerð á fjárfestingarstefnu sjóðsins á milli ára.

Ólafur fór einnig yfir þróun markaða á árinu 2022. Í þeirri umfjöllun kom fram að Seðlabanki Íslands

hækki vexti sex sinnum yfir árið og enduðu þeir í 6,0% í lok árs. Verðbólga hélt áfram að hækka og í lok árs nam hún 9,6%. Með hækkandi vöxtum og verðbólgu lækkaði verð skuldabréfa á árinu en skuldabréfavísitala kauphallarinnar lækkaði um 2,9% en þar af lækkaði óverðtryggðá vísitalan um 4,2% en vísitala verðtryggðra skuldabréfa stóð nánast í stað á árinu. Vísitala innlendra hlutabréfa lækkaði um 16,8% á árinu en mjög misjafnt var hvernig gengi félaga þróaðist. Gengi hlutabréfa Mar-el hf. lækkaði um 43,9% en gengi hlutabréfa Origo hf. hækkaði um 37,8%. Þrjú ný félög voru skráð á aðalmarkað kauphallarinnar, Alvotech holdings SA, Ölgerðin Egill Skallagríms hf. og Nova klúbburinn hf. Heimsvísitala erlendra hlutabréfa lækkaði um 19,5% en þar sem íslenska krónan veiktist á árinu nam lækkun heimsvítölunnar 12,2%.

Aðrir tóku ekki til máls undir þessum dagskrárlið.

4. Gerð grein fyrir tryggingafræðilegri athugun

Bjarni Guðmundsson, tryggingastærðfræðingur sjóðsins, gerði því næst grein fyrir tryggingafræðilegri athugun á samtryggingardeild sjóðsins á árinu 2022 og forsendum hennar.

Í tryggingafræðilegri athugun í lok árs 2022 kom fram að tryggingafræðileg staða væri neikvæð um 4,9%, þ.e. eignaliðir voru lægri en heildarskuldbindingar sjóðsins en til samanburðar var tryggingafræðileg staða í lok árs 2021 neikvæð um 10,1%. Heildarstaða er því innan marka laga um lífeyrissjóði en töluverður halli er þó á áfallinni stöðu en staða á réttindaöflun er í góðu jafnvægi miðað við þær forsendur sem reiknað er eftir. Réttindaákvæðum samþykktu var breytt verulega á aukaársfundi sjóðsins þann 10. nóvember 2022 en

réttindaöflun samkvæmt nýju ákvæðunum tekur mið af fæðingarári sjóðfélaga auk aldurs og fjárhæð iðgjalds. Réttindaöflun fyrir greitt iðgjald lækkaði við breytingarnar og samhliða var iðgjaldshluta sem varið er til samtryggingar hækkað. Ekki var þó hróflað við þeim réttindum sem sjóðfélagar höfðu áunnið sér. Starfsumhverfi lífeyrissjóða á árinu 2022 einkenndist af mikilli hækkun verðlags og þar með lífeyrisréttindum og lífeyrisgreiðslum sem fylgja vísitölu neysluverðs og erfiðum aðstæðum á öllum eignamörkuðum. Fyrir taldar breytingar á samþykktum Íslenska lífeyrissjóðsins höfðu svo veruleg áhrif á tryggingafræðilegt mat sjóðsins við lok árs 2022.

Aðrir tóku ekki til máls undir þessum dagskrárlíð.

5. Kosning í stjórn

Fundarstjóri kynnti fyrirkomulag kosninga til stjórnar. Samkvæmt samþykktum Íslenska lífeyrissjóðsins er stjórn sjóðsins skipuð fimm mönnum og eru allir stjórnarmenn kosnir af sjóðfélögum. Framboðsfrestur rann út viku fyrir fund. Að þessu sinni yrðu kosnir tveir aðalmenn til þriggja ára og einn varamaður til þriggja ára. Kjörtímabil tveggja stjórnarmanna væri að renna út á þessum fundi, þ.e. Erlu Óskar Ásgeirsdóttur og Snorra Ómarssonar og eins varamanns, Vals Ægissonar.

Erla og Snorri hefðu bæði boðið sig fram til áframhaldandi stjórnarsetu. Enginn kvaddi sér hljóðs um þennan lið. Engin mótframboð höfðu borist fyrir ársfundinn og voru þau því sjálfkjörin í stjórnina og lýst rétt kjörin sem aðalmenn í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins til næstu þriggja ára.

Valur bauð sig fram sem varamann en samkvæmt samþykktum sjóðsins geta framboð borist á ársfundinum. Engin mótframboð bárust og var því Valur sjálfkjörinn sem varamaður til þriggja ára.

6. Kosning endurskoðanda

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins lagði til, að fenginni tillögu endurskoðunarnefndar sjóðsins, að endurskoðandi sjóðsins árið 2023 verði kjörin Baker Tilly - Rýni endurskoðun, Suðurlandsbraut 18. Ekki var gerð athugasemd af fundarmönnum.

Fundarmenn samþykktu tillögu stjórnar og lýsti fundarstjóri Baker Tilly - Rýni endurskoðun, Suðurlandsbraut 18 því réttkjörinn endurskoðandi Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2023.

7. Tillögur um breytingar á samþykktum

Tillögur til breytinga á samþykktum þurfa að berast stjórn sjóðsins með skriflegum hætti tveimur vikum fyrir ársfund. Engar tillögur bárust.

8. Laun stjórnarmanna

Gerð var grein fyrir tillögu að launum stjórnar. Hljóðar hún svo:

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins leggur til að stjórnar-laun verði 136.000 krónur á mánuði, tvöfalt fyrir stjórnarformann og ein og hálf stjórnarlaun fyrir varaformann. Varamenn fá greiddar 58.000 fyrir hvern setinn stjórnarfund auk 78.000 króna til viðbótar fyrir hvern fund sem þeir eru boðaðir á í forföllum stjórnarmanns. Mánaðarleg þóknun til varamanns skal aldrei vera hærrí en sem svarar til launa stjórnarmanna.

Stjórn leggur til að laun fyrir endurskoðunarnefnd og fjárfestingaráð verði sem hér segir:

Laun nefndarmanna (ráðsmanna) verði 67.000 krónur fyrir hvern setinn fund.

Laun formanna verði 100.500 krónur fyrir hvern setinn fund.

Tillagan felur í sér 8,8% hækkun sem er í takt við hækkun á launavísitölu.

Fundarstjóri gaf orðið laust undir þessum lið. Enginn kvað sér máls. Tillagan var samþykkt samhljóma af fundarmönnum.

9. Önnur mál

Fundarstjóri kvað orðið laust. Enginn bað um orðið.

Fundarstjóri og fundarritari fengu umboð fundar til að ganga frá fundargerð. Fundarstjóri gaf því stjórnarformanni orðið. Hann þakkaði stjórn og

starfsmönnum fyrir samstarfið á árinu og sagði fundi slitið um kl. 17:50

Sjóðfélagar á fundi voru 14 og vægi atkvæða 0,1%.

Þannig fram farið.

Bragi Gunnarsson, fundarstjóri

Pétur Pétursson, fundarritari